

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/135/2020
Identifikačné číslo spisu:	3218200362
Dátum vydania rozhodnutia:	31.05.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:3218200362.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Martina Holíča, v spore žalobcu Aramis Real Estate SE, Záhřebská 562/41, Vinohrady, Praha 2, Česká republika, IČO: 087 98 991, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. AŽALTOVIČ & PARTNERS s. r. o., so sídlom v Trenčíne, Potočná 650/135B, proti žalovanej L. D., bytom v B. Z. B., A. C. XXX/XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Mandzák a spol., s.r.o., so sídlom v Bratislave, Zámocká 5, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenej na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 2 C /9/2018, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 18. decembra 2019 sp. zn. 5 Co /129/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bánovce nad Bebravou (ďalej aj súd prvej inštancie) rozsudkom zo 14. júna 2019 č. k. 2C/9/2018-288 zamietol žalobu žalobcu, (pôvodne Reality Obchodná a.s. so sídlom v Stupave, Nová Ulica 1588), ktorou sa domáhal, aby súd určil, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností vedených Okresným úradom Bánovce nad Bebravou, kat. odbor na liste vlastníctva č. XXXX v k.ú. B. Z. B., a to pozemkov - parcela KN-C č. XXXX/X - ostatné plochy o výmere 5.417 m², parcela KN-C č. XXXX/X - ostatné plochy o výmere 139 m² (ďalej len „predmetné nehnuteľnosti“). Žalobu odôvodnil tým, že žalovaná, ktorá je v súčasnosti evidovaná ako výlučná vlastníčka predmetných nehnuteľností svoje domnelé vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam nadobudla na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 18.05.2016 medzi ňou ako kupujúcou a rakúskou spoločnosťou RENT - IMMOBILIEN HOLDING GmbH, Heidegasse 20, 7100 Neusiedl am See, Rakúsko, IČO FN 445298 ako predávajúcim. Menovaná rakúska spoločnosť nadobudla predmetné nehnuteľnosti na základe kúpnej zmluvy zo dňa 15.01.2016 v znení dodatku č. 1 ku kúpnej zmluve zo dňa 10.03.2016 uzatvorenej s predávajúcim spol. REALITY - SVIT 2 s.r.o., Nová ulica 1588, 900 31 Stupava, IČO: 48 273 473. Spoločnosť REALITY - SVIT 2 s.r.o. nadobudla predmetné nehnuteľnosti na základe kúpnej zmluvy zo dňa 01.09.2015 uzatvorenej so žalobcom. Uvedená kúpna zmluva zo dňa 01.09.2015 trpí právnymi vadami, ktoré z tejto

zmluvy robia absolútne neplatný právny úkon. Žalobca uzavretím kúpnej zmluvy zo dňa 01.09.2015 porušil nie vedome zákonné povinnosti, ktoré ustanovuje § 196a ods. 1, 2 Obchodného zákonníka. Kúpna zmluva zo dňa 01.09.2015 uzatvorená medzi žalobcom, ktorý je akciovou spoločnosťou, v právnom postavení predávajúceho a spoločnosťou REALITY - SVIT 2 s.r.o ako kupujúcim, pričom štatutárnym orgánom oboch spoločností bola v rozhodnom čase identická osoba, F. L., je tak absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka z dôvodu jej rozporu so zákonom, keďže jej uzavretím bolo porušené kogentné ustanovenie § 196a ods. 1 Obchodného zákonníka. Absolútna neplatnosť ako vada právneho úkonu postihujúca kúpnu zmluvu zo dňa 01.09.2015 nepriaznivo zasahuje aj do ďalších nadväzujúcich právnych úkonov, v danom prípade kúpnych zmlúv, ktorými bolo derivatívnym spôsobom nadobúdané vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom sporu. Odhliadnuc od toho, žalobca ako predávajúci dňa 28.02.2017 odstúpil od uvedenej kúpnej zmluvy z dôvodu porušenia povinnosti kupujúceho uhradiť kúpnu cenu riadne a včas. Taktiež spoločnosť REALITY - SVIT 2 s.r.o ako predávajúci dňa 28.02.2017 odstúpila od kúpnej zmluvy uzatvorenej so spoločnosťou RENT - IMMOBILIEN HOLDING GmbH ako kupujúcim z dôvodu porušenia povinnosti kupujúceho uhradiť kúpnu cenu riadne a včas. Vzhľadom k tomu, že žalobca nie je zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľností a žalovaná v súčasnej dobe disponuje s vlastníckym právom k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom sporu, i keď nie je oprávnenou (skutočnou) nositeľkou tohto práva, má žalobca naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom sporu.

1.1. Po vykonanom dokazovaní súd posúdil spor podľa § 66a ods. 1 až 3, § 196a ods. 1, 2 Obchodného zákonníka v znení účinnom v rozhodnom čase, § 39, § 46 ods. 1, 2, § 48 ods. 1, 2, § 132 ods. 1, § 588, § 517 ods. 1 a § 563 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že pri určovacej žalobe podľa § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) musí existovať naliehavý právny záujem na požadovanom určení a tento je daný najmä tam, kde existuje aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi stranami sporu, resp. je ohrozené právne postavenie strany sporu a toto nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť. Žalobca v danom prípade podľa názoru súdu osvedčil existenciu naliehavého právneho záujmu na určení vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. Súd sa preto zaoberal podanou žalobou aj z vecnej stránky a na základe vykonaného dokazovania a po zhodnotení jeho výsledkov dospel k záveru, že podaná žaloba žalobcu nie je dôvodná. Na podklade podanej žaloby a dôkaznej procesnej aktivity strán sporu sa v prvom rade vyporiadal s otázkou, či došlo k platnému uzatvoreniu kúpnej zmluvy zo dňa 01.09.2015 medzi žalobcom ako predávajúcim a obchodnou spoločnosťou REALITY - SVIT 2 s.r.o. ako kupujúcim. Žalobca v posudzovanom spore namietal absolútnu neplatnosť tohto právneho úkonu z dôvodu jeho rozporu so zákonom, keďže uzavretím tejto zmluvy malo byť porušené kogentné ustanovenie § 196a ods. 1 Obchodného zákonníka. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že predmetná kúpna zmluva zo dňa 01.09.2015 nebola uzatvorená v rozpore s citovaným ustanovením Obchodného zákonníka. Ustanovenie § 196a ods. 1 Obchodného zákonníka požaduje pre platnosť právneho úkonu splnenie dvoch podmienok, a to, že sa jedná o právny úkon vykonaný za podmienok obvyklých v bežnom obchodnom styku a k úkonu bol udelený predchádzajúci súhlas dozornej rady. Súhlas dozornej rady však nie je potrebný, ak sa jedná o plnenie ovládajúcej osoby ovládanej osoby, čo vyplýva z ustanovenia § 196a ods. 2 druhá veta Obchodného zákonníka. Z vykonaných dôkazov súd posúdil ako dôvodnú procesnú obranu žalovanej, podľa ktorej súhlas dozornej rady na prevod majetku spoločnosti žalobcu nebol v danom prípade potrebný, nakoľko prevod predmetných nehnuteľností na základe kúpnej zmluvy zo dňa 01.09.2015 žalobcom ako predávajúcim na spoločnosť REALITY - SVIT 2 s.r.o. ako kupujúceho predstavuje plnenie ovládajúcej osoby v prospech ovládanej osoby, keďže v čase uzavretia tejto kúpnej zmluvy mal žalobca postavenie ovládajúcej osoby v spoločnosti REALITY- SVIT 2 s.r.o. ako ovládanej osoby. Bolo preukázané, že v čase uzavretia predmetnej kúpnej zmluvy zo dňa 01.09.2015 bola jediným spoločníkom kupujúceho, t.j. spoločnosti REALITY - SVIT 2 s.r.o., spoločnosť REALITY - SPRÁVCOVSKÁ 3 CZ s.r.o., v súčasnosti obchodné meno REALITY - KUK s.r.o., IČO: 028 14 315. V rozhodnom čase bol spoločníkom s väčšinovými hlasovacími právami v spoločnosti REALITY - KUK, s.r.o. žalobca, teda spoločnosť REALITY- OBCHODNÁ, a.s., keďže bola majiteľom obchodného podielu na základnom imaní tejto spoločnosti vo výške 70,00 %, ktorý jej v zmysle spoločenskej zmluvy spoločnosti zabezpečoval 70,00 % väčšinu hlasovacích práv. Žalobca mal preto v rozhodnom čase postavenie ovládajúcej osoby v spoločnosti REALITY - SVIT 2 s.r.o. ako ovládanej osoby, keďže bol

majiteľom väčšinového obchodného podielu vo výške 70,00 % na základnom imaní v spoločnosti REALITY - KUK s.r.o., a teda mal väčšinový podiel na hlasovacích právach v tejto spoločnosti, pričom spoločnosť REALITY - KUK s.r.o. bola súčasne jediným spoločníkom v spoločnosti REALITY - SVIT 2 s.r.o., teda mala nepochybne postavenie spoločníka s nadpolovičnou väčšinou hlasovacích práv. Postavenie žalobcu ako ovládajúcej osoby v spoločnosti REALITY - SVIT 2 s.r.o. ako ovládanej osoby bolo dané s poukazom na ustanovenie § 66a Obchodného zákonníka. Zároveň nebolo v konaní preukázané tvrdenie žalobcu, že spoločník Ing. P. N. mal v spoločnosti REALITY - KUK s.r.o. väčšinový podiel na hlasovacích právach v pomere k druhému spoločníkovi, teda voči žalobcovi, čo malo vyplývať podľa tvrdení žalobcu z v tej dobe platných a účinných interných aktov spoločnosti REALITY - KUK s.r.o. (v tom čase s obchodným menom REALITY - SPRÁVCOVSKÁ 3 CZ s.r.o.). Žalobca do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí, žiadne takéto interné akty súdu nepredložil a svoje tvrdenia nijakým spôsobom nepreukázal. Naopak z dôkazov produkovaných žalovanou stranou, najmä z predložených výpisov a listín z príslušných obchodných registrov, tiež predložených notárskych zápisníc, ktorými bol osvedčený priebeh valných zhromaždení spoločnosti REALITY - KUK s.r.o. v úzkej časovej súvislosti s predmetnou kúpnu zmluvou (pred a po uzatvorení predmetnej kúpnej zmluvy) vyplývalo, že žalobca mal nadpolovičnú väčšinu hlasovacích práv v spoločnosti REALITY - KUK s.r.o.. Pokiaľ išlo o druhú podmienku vyplývajúcu z ustanovenia § 196a Obchodného zákonníka, teda vykonanie právneho úkonu za podmienok obvyklých v bežnom obchodnom styku, súd uviedol, že žalobca síce rozporoval skutočnosť, že predmetná kúpna zmluva bola uzatvorená za podmienok obvyklých v bežnom obchodnom styku, predmetnú námietku však žiadnym spôsobom neodôvodnil, nešpecifikoval a na jej preukázanie nedoložil žiadny dôkaz. Vzhľadom k tomu, že žalobca sa žalobou domáha voči žalovanej určenia vlastníckeho práva na základe tvrdenej neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy zo dňa 01.09.2015, niesol žalobca bremeno tvrdenia ako aj dôkazné bremeno na jej preukázanie. Žalobca v spore konkrétne neuviedol, z akých dôvodov nebol predmetný právny úkon vykonaný za podmienok obvyklých v bežnom obchodnom styku a uvedená skutočnosť nebola v konaní žalobcom preukázaná. S ohľadom na uvedené skutočnosti predmetná kúpna zmluva zo dňa 01.09.2015 nie je absolútne neplatným právnym úkonom z dôvodu rozporu s ustanovením § 196a Obchodného zákonníka. Po oboznámení sa s obsahom predmetnej kúpnej zmluvy zo dňa 01.09.2015 súd zároveň konštatoval, že zmluvné strany, ako aj predmet zmluvy bol v zmluve dostatočne určený, práva a povinnosti zmluvných strán a kúpna cena bola v zmluve dohodnutá konkrétnym spôsobom. Nebolo sporné, že predávajúci bol v čase vykonania tohto právneho úkonu vlastníkom prevádzaných nehnuteľností. Zmluva bola vyhotovená v písomnej forme, pričom podpisy zmluvných strán boli na tej istej listine, forma stanovená zákonom pre daný zmluvný typ bola dodržaná. Súd preto ustálil, že sa jednalo o platný právny úkon, na základe ktorého spoločnosť REALITY - SVIT 2 s.r.o. nadobudla do svojho vlastníctva prevádzané nehnuteľnosti vrátane predmetných nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu. Na základe uvedeného potom nebolo možné ani konštatovať, že následne uzatvorené kúpne zmluvy by boli neplatné z dôvodu, že uvedení predávajúci uzatvárali v danom čase predmetné zmluvy ako nevlastníci. Súd v konaní na podklade procesného útoku a procesnej obrany strán nezistil ani u týchto zmlúv také vady, ktoré by spôsobovali ich neplatnosť.

1.2. Z dôvodu, že súd posúdil predmetnú kúpnu zmluvu zo dňa 01.09.2015 a kúpnu zmluvu zo dňa 15.01.2016 v znení dodatku č. 1 zo dňa 10.03.2016 za platné, ďalej sa zaoberal tým, či došlo k platnému a účinnému odstúpeniu od týchto zmlúv, a teda či žalobca ako predávajúci dňa 28.02.2017 platne odstúpil od kúpnej zmluvy uzatvorenej so spoločnosťou REALITY - SVIT 2 s.r.o. ako kupujúcim z dôvodu porušenia povinnosti kupujúceho uhradiť kúpnu cenu riadne a včas a taktiež, či spoločnosť REALITY-SVIT 2 s.r.o ako predávajúci dňa 28.02.2017 platne odstúpila od kúpnej zmluvy uzatvorenej so spoločnosťou RENT - IMMOBILIEN HOLDING GmbH ako kupujúcim z dôvodu porušenia povinnosti kupujúceho uhradiť kúpnu cenu riadne a včas tak, ako to tvrdil žalobca v podanej žalobe. Z predmetnej kúpnej zmluvy zo dňa 01.09.2015 vyplývalo, že zmluvné strany si nedohodli odstúpenie od kúpnej zmluvy. Z ustanovení o kúpnej zmluve § 588 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 46 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka nevyplýva právo predávajúceho odstúpiť od kúpnej zmluvy v prípade nezaplatenia kúpnej ceny. Takéto konkrétne ustanovenie, z ktorého by toto právo vyplývalo (či už zo zmluvy alebo zo zákona), žalobca ani nekonkretizoval. V nadväznosti na stanovisko občiansko-právneho kolégia NS SR z 20.10.1997 Cpj 29/97 súd však konštatoval, že aj keď v predmetnej zmluve nebolo dohodnuté odstúpenie, osobitná

právna úprava o kúpnej zmluve pri nezaplatení kúpnej ceny neumožňuje odstúpenie od zmluvy, právo predávajúceho na odstúpenie od zmluvy by mohlo za splnenia tam uvedených predpokladov pri omeškaní kupujúceho vyplynúť zo všeobecného ustanovenia § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Všeobecné ustanovenie možno použiť v tom prípade, keď osobitné ustanovenie tento inštitút nepozná tak, ako je to v tomto prípade. Súd preto v nadväznosti na citované ustanovenie § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka skúmal, či bol kupujúci v danom prípade so svojím dlhom v omeškaní a či dlh nesplnil ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom. Z kúpnej zmluvy zo dňa 01.09.2015 nevyplýva dojednanie strán zmluvy o spôsobe zaplataenia kúpnej ceny a ani dojednanie o lehote splatnosti kúpnej ceny. Vo všeobecnosti je čas splnenia dlhu doba, v ktorej má dlžník dlh splniť a veriteľ toto splnenie prijať, pričom sa riadi dohodou účastníkov záväzkového vzťahu, alebo môže byť určený zákonom alebo rozhodnutím súdu. Ak nebola doba splnenia určená jedným z uvedených spôsobov, Občiansky zákonník podporne v ustanovení § 563 Občianskeho zákonníka určuje, že dlžník je povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie požiadal veriteľ. V posudzovanom prípade žalobca neuviedol skutkové tvrdenie, že ako predávajúci vyzval kupujúceho - spoločnosť REALITY - SVIT 2 s.r.o. na zaplataenie kúpnej ceny v zmysle kúpnej zmluvy zo dňa 01.09.2015. Žalobcom bola so žalobou do spisu doložená faktúra č. 150100026 s dátumom vyhotovenia dňa 21.10.2015 a dátumom splatnosti dňa 31.12.2016, ktorou podľa obsahu žalobca spoločnosti REALITY - SVIT 2 s.r.o. vyfakturoval kúpnu cenu. Súd k tomu uviedol, že opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy (§ 132 ods. 2 CSP). Zároveň súd konštatoval, že v konaní nebolo preukázané, že by sa predmetná faktúra dostala do sféry dispozície kupujúceho - spoločnosti REALITY - SVIT 2 s.r.o. V spore nebolo žalobcom tvrdené a ani preukázané, že by kupujúcemu bola poskytnutá dodatočná primeraná lehota na zaplataenie kúpnej ceny z predmetnej zmluvy. Podľa názoru súdu až jej uplynutím by vzniklo žalobcovi ako predávajúcemu právo na odstúpenie od predmetnej kúpnej zmluvy zo dňa 01.09.2015. Vychádzajúc z uvedených skutkových a právnych záverov súd dospel k záveru, že odstúpenie zo dňa 28.02.2017 od kúpnej zmluvy zo dňa 01.09.2015 nemožno považovať za platné a k účinkom odstúpenia nedošlo. Vyššie uvedené závery boli v celom rozsahu aplikovateľné aj na kúpnu zmluvu zo dňa 15.01.2016 v znení dodatku č. 1 zo dňa 10.03.2016, z ktorej rovnako vyplýva, že zmluvné strany nedohodli odstúpenie od kúpnej zmluvy a tiež v nej nebola dohodnutá konkrétna lehota na zaplataenie kúpnej ceny. Rovnako v tomto prípade nebolo tvrdené a preukázané, že by predávajúci - spoločnosť REALITY - SVIT 2 s.r.o. riadne vyzval kupujúceho - spoločnosť RENT - IMMOBILIEN HOLDING GmbH na zaplataenie kúpnej ceny a že by následne poskytol aj dodatočnú primeranú lehotu na jej zaplataenie. V tejto súvislosti nebolo preukázané, že by sa faktúra č. 160100022 s dátumom vyhotovenia dňa 17.03.2016 a dátumom splatnosti dňa 31.12.2017, ktorú predložil v spore žalobca a ktorou podľa jej znenia spoločnosť REALITY - SVIT 2 s.r.o. vyfakturovala spoločnosti RENT - IMMOBILIEN HOLDING GmbH kúpnu cenu podľa predmetnej zmluvy, dostala do dispozičnej sféry spoločnosti RENT - IMMOBILIEN HOLDING GmbH, teda kupujúceho. Splatnosť kúpnej ceny podľa uvedenej faktúry mala pritom nastať neskôr ako mal predávajúci odstúpiť od uvedenej kúpnej zmluvy pre nezaplataenie kúpnej ceny. Súd preto i v tomto prípade dospel k záveru, že odstúpenie zo dňa 28.02.2017 od kúpnej zmluvy zo dňa 15.01.2016 v znení dodatku č. 1 zo dňa 10.03.2016 nemožno považovať za platné a k účinkom odstúpenia nedošlo. Súd v tejto súvislosti prijal záver (na základe uvedeného citovaného rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo/229/2010 z 20. júla 2011, ktorý odkazoval v tejto súvislosti na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR a Ústavného súdu ČR a SR), že pokiaľ by aj došlo k platnému a účinnému odstúpeniu od kúpnej zmluvy, obnovuje sa v dôsledku odstúpenia pôvodný stav (t. j. zo zákona sa obnovuje vlastnícke právo prevodcu) avšak za predpokladu, že vlastníctvo dotknutej nehnuteľnosti nebolo pred odstúpením od zmluvy dobromyseľne nadobudnuté tretou osobou. V posudzovanom prípade žalobca dobromyseľnosť žalovanej pri uzatvorení kúpnej zmluvy zo dňa 18.05.2016, ktorou nadobudla predmetné nehnuteľnosti, nijakým spôsobom nenamietal. Naopak na podklade vykonaného dokazovania bolo zrejmé, že žalovaná pri uzavieraní predmetnej kúpnej zmluvy zo dňa 18.05.2016 zachovala potrebnú mieru starostlivosti, ktorú bolo od nej možné požadovať v súvislosti s prevodom nehnuteľností. Nebolo sporné, že v čase uzatvárania predmetnej kúpnej zmluvy zo dňa 18.05.2016 zápis vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností svedčil ako výlučnému vlastníkovi spoločnosti RENT - IMMOBILIEN HOLDING GmbH, teda predávajúcemu. Platí, že údaje katastra, a to okrem iného aj údaje o právach k nehnuteľnostiam, sú hodnoverné a záväzné, ak sa nepreukáže opak (§ 70 zákona č. 162/1995 Z.z.). Nebolo preukázané, že by v čase

uzatvorenia predmetnej kúpnej zmluvy existovali nejaké pochybnosti o pravdivosti údajov uvádzaných v katastri nehnuteľnosti, resp. pochybnosti týkajúce sa titulu nadobudnutia vlastníckeho práva predávajúceho. Predmetná kúpna zmluva zo dňa 18.05.2016, na základe ktorej žalovaná nadobudla predmetné nehnuteľnosti, obsahovala všetky podstatné obsahové náležitosti vyžadované zákonom pre tento typ zmluvy, zároveň bola uzatvorená v požadovanej písomnej forme. V zmluve boli jednoznačne vymedzené zmluvné strany, predmet kúpy, ako aj kúpna cena, ktorá bola predávajúcemu riadne a včas zaplatená. Žalovaná konala pri uzavieraní predmetnej kúpnej zmluvy ako nadobúdateľ vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam v dobrej viere a bola dobromyseľná v otázke, že predmetné nehnuteľnosti nadobúda do svojho výlučného vlastníctva od ich vlastníka.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj odvolací súd) rozsudkom z 18.decembra 2019, sp. zn. 5 Co/129/2019 rozsudok súdu prvej inštancie, proti ktorému podal žalobca odvolanie, potvrdil a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie, a osvojil si súčasne aj dôvody napadnutého rozsudku, na ktoré poukázal v zmysle § 387 ods. 2 CSP. K námietkam uvedeným žalobcom v odvolaní uviedol nasledovné.

2.1. Pokiaľ išlo o odvoláciu námietku žalobcu, že súd prvej inštancie porušil jeho právo na spravodlivý proces, keď vec prejednal a rozhodol na pojednávaní bez jeho prítomnosti, pričom on svoju neprítomnosť ospravedlnil vopred zo zdravotných dôvodov a žiadal o odročenie pojednávania, túto námietku žalobcu nepovažoval za dôvodnú. Z obsahu spisu vyplynulo, že súd prvej inštancie vytýčil v spore prvýkrát termín pojednávania, po predbežnom prejednaní sporu, ktoré sa uskutočnilo dňa 04.02.2019, na deň 27.03.2019. Predvolanie bolo žalobcovi doručené riadne a včas do jeho elektronickej schránky. Elektronickým podaním doručeným súdu dňa 25.03.2019 požiadal žalobca o odročenie pojednávania z dôvodu zdravotného stavu predsedu predstavenstva spoločnosti žalobcu, ktorý mu neumožňuje bez vážneho zhoršenia zúčastniť sa pojednávania. K ospravedlneniu žalobca doložil lekársku správu o zdravotnom stave predsedu predstavenstva svojej spoločnosti. Súd prvej inštancie dňa 26.03.2019 oznámil žalobcovi ako aj zástupcovi žalovanej, že akceptoval žiadosť žalobcu o odročenie pojednávania a žalobcu zároveň podľa § 183 ods. 2 CSP poučil, že nebude akceptovať ďalšiu žiadosť o odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov na strane žalobcu, pretože od strany možno vždy spravodlivo žiadať, aby sa dala na ďalšom pojednávaní zastúpiť inou osobou, ak k odročeniu pojednávania došlo z dôvodu jej nepriaznivého zdravotného stavu. Oznámenie súd doručil žalobcovi do elektronickej schránky i na emailovú adresu. Uznesením o odročení pojednávania následne súd prvej inštancie určil nový termín pojednávania na deň 22.05.2019. Predvolanie riadne a včas doručil žalobcovi do elektronickej schránky spolu s opätovným poučením podľa § 183 ods. 2 CSP. Žalobca elektronickým podaním doručeným súdu dňa 21.05.2019 opätovne požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu zdravotného stavu predsedu predstavenstva spoločnosti žalobcu, ktorý mu neumožňuje bez vážneho zhoršenia zúčastniť sa pojednávania. K ospravedlneniu žalobca doložil lekársku správu o zdravotnom stave predsedu predstavenstva svojej spoločnosti. V rovnaký deň, 21.05.2019, súd žalobcovi do jeho elektronickej schránky i na emailovú adresu oznámil, že jeho ospravedlnenie a žiadosť o odročenie pojednávania neakceptuje, opätovne ho poučil podľa § 183 ods. 2 CSP s tým, že ak tomu nebudú brániť iné zákonné dôvody, pojednávanie sa uskutoční. Žalobca na oznámenie súdu nereagoval, na pojednávanie sa nedostavil a súd rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti žalobcu. Následne otvoril pojednávanie, vec prejednal a vyhlásil uznesenie o skončení dokazovania.

2.2. Odvolací súd uviedol, že v civilnom sporovom procese platí zásada, že vec sa má spraviť rozhodnúť na jednom pojednávaní. Možnosť súdu odročiť pojednávanie je preto v zmysle uvedenej zásady nutné vnímať len ako niečo výnimočné. To sa prejavuje aj v zákonnej úprave CSP, ktorý v § 183 CSP stanovil podmienky odročenia pojednávania na žiadosť strany sporu. Z citovaných ustanovení § 183 CSP vyplýva, že pojednávanie možno odročiť aj na žiadosť strany sporu, ak sú kumulatívne splnené dve podmienky, a to: 1. dôležitý dôvod, pre ktorý sa strana sporu alebo jej zástupca nemôže dostaviť na pojednávanie a 2. od strany alebo jej zástupcu nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť. Dôležitosť dôvodu, ktorým bola a je odôvodňovaná žiadosť strany sporu o odročenie pojednávania v zmysle § 183 ods. 1 CSP posudzuje súd podľa okolností toho-ktorého prípadu. Dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania môže byť aj kolízia termínov pojednávania v rôznych veciach, v ktorých strana alebo jej zástupca vystupujú. V takomto prípade však nepochybne treba

skúmať, v ktorej veci bol termín pojednávania strane, resp. jej zástupcovi oznámený ako prvý, o aký úkon na strane súdu sa jedná, či sa na úkone vyžaduje prítomnosť strany, resp. jej zástupcu a podobne. Čo sa týka ďalších dôležitých dôvodov, pre ktoré môže byť pojednávanie odročené, tieto môžu spočívať aj v zdravotnom stave strany sporu, resp. jej zástupcu. V prípade ale, že strana žiada o odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov, zákon stanovuje nevyvrátiteľnú právnu domnienku, že od takejto strany možno vždy spravodlivo žiadať, aby sa dala na ďalšom pojednávaní zastúpiť inou osobou. To znamená, že pri ďalšom pojednávaní, bez ohľadu na závažnosť dôvodov, pre ktoré by sa strana nemohla zúčastniť pojednávania, je možno od strany spravodlivo žiadať, aby sa dala zastúpiť na pojednávaní inou osobou, a preto nebudú v tomto prípade naplnené podmienky pre odročenie pojednávania a súd môže vo veci pojednávať. Na základe uvedených skutočností bol odvolací súd toho názoru, že súd prvej inštancie postupoval procesne správne, keď vec prejednal na pojednávaní v neprítomnosti žalobcu. Pojednávanie súdu už raz bolo odročené na žiadosť žalobcu zo zdravotných dôvodov jeho predsedu predstavenstva a preto bolo možné spravodlivo od žalobcu žiadať, aby sa na ďalšom pojednávaní nechal zastúpiť inou osobou. Nebola tak splnená jedna z dvoch podmienok, ktorých kumulatívne splnenie je v zmysle § 183 ods. 1 CSP zákonným dôvodom pre odročenie pojednávania súdu. Súd prvej inštancie preto správne, v súlade s podmienkami stanovenými CSP, ďalšie pojednávanie na žiadosť žalobcu neodročoval. Prejednaním veci bez prítomnosti žalobcu tak neporušil právo žalobcu na spravodlivý súdny proces.

2.3. Za rovnako nedôvodnú posúdil odvolací súd aj ďalšiu námietku žalobcu, že súd prvej inštancie mu neposkytol lehotu na predloženie interných aktov ohľadom pomeru hlasovacích práv v spoločnosti REALITY - SPRÁVCOVSKÁ 3 CZ s.r.o.. Civilné sporové konanie je ovládané zásadou koncentrácie konania. To znamená, že strany sporu musia uplatniť prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany, medzi ktoré patria aj návrhy na vykonanie dokazovania (§ 149 CSP), včas, do určitého časového momentu, ktorým je v prípade zákonnej koncentrácie konania (§154 CSP) vyhlásenie uznesenia konajúceho súdu o skončení dokazovania. Ak sú prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany uplatnené stranou sporu až po tomto časovom okamihu, nemožno im priznať procesnoprávne účinky a súd na ne neprihliada. Odvolací súd z obsahu súdneho spisu zistil, že v predmetnej veci bol žalobca zo strany súdu prvej inštancie v uznesení č.k. 2C/9/2018-153 zo dňa 10.05.2018 (výzva na písomné vyjadrenie k vyjadreniu žalovanej k žalobe žalobcu, uvedenie ďalších skutočností a označenie dôkazov) poučený v zmysle § 154 CSP, že prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany musí uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Po takomto poučení sa žalobca písomným podaním doručeným súdu dňa 31.05.2018 vyjadril, že popiera tvrdenie žalovanej o pomere hlasovacích práv v spoločnosti REALITY - SPRÁVCOVSKÁ 3 CZ s.r.o., uviedol, že väčšinový podiel na hlasovacích právach mal Ing. P. N., čo je podľa neho zrejme z interných aktov menovanej spoločnosti, ktoré sa mu však pre krátkosť lehoty nepodarilo v archíve dohľadať. Tieto interné akty žalobca potom neoznačil ani nepredložil súdu prvej inštancie do momentu vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania na pojednávaní dňa 22.05.2019. Z uvedeného vyplýva, že do momentu zákonnej koncentrácie konania v danej veci (vyhlásenie uznesenia o skončení dokazovania súdom prvej inštancie dňa 22.05.2019) žalobca nielenže nepredložil listinné dôkazy, ktoré mali preukazovať ním tvrdené skutočnosti o pomere hlasovacích práv v spoločnosti REALITY - SPRÁVCOVSKÁ 3 CZ s.r.o., ale tieto listiny ani neoznačil, nešpecifikoval tak, aby sa mohlo jednáť o riadny návrh na vykonanie dokazovania. Nakoniec tak neurobil ani vo svojom odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie. O význame zákonnej koncentrácie konania bol pritom zo strany súdu prvej inštancie riadne poučený. Bolo teda zrejme, že ak žalobca po dobu viac ako jedného roka od uplatnenia svojho skutkového tvrdenia o odlišnom pomere hlasovacích práv v spoločnosti REALITY - SPRÁVCOVSKÁ 3 CZ s.r.o. až do vyhlásenia uznesenia súdu prvej inštancie o skončení dokazovania, napriek riadnemu poučeniu o zákonnej koncentrácii konania podľa § 154 CSP, neoznačil listinné dôkazy, ktoré navrhuje vykonať na preukázanie svojich tvrdení a ani tieto nepredložil, tak procesnému postupu súdu prvej inštancie ohľadne uvedeného skutkového tvrdenia žalobcu a jeho preukázania nemohol odvolací súd nič vytknúť. Ani v tomto smere súd prvej inštancie preto právo žalobcu na spravodlivý súdny proces nijako neporušil.

2.4. Nakoniec sa odvolací súd zaoberal odvolacími námietkami žalobcu o nesprávnom právnom posúdení odstúpení od kúpnych zmlúv, ktoré právne úkony mali byť správne posudzované v prvom rade ako dohoda zmluvných strán na zrušení zmluvy, a o nevyhodnotení účinnosti kúpnych zmlúv s ohľadom na § 59a Obchodného zákonníka. Uvedené skutkové tvrdenia žalobcu o dohode strán kúpnych

zmlúv na ich zrušení a o prípadnej neúčinnosti kúpnych zmlúv podľa § 59a Obchodného zákonníka pre nesplnenie povinnosti založenia znaleckého posudku k predmetu prevodu do zbierky listín, neboli obsiahnuté v žalobe žalobcu, ani v jeho písomných podaniach na súd prvej inštancie. Jedná sa pritom o prostriedky procesného útoku, resp. procesnej obrany, ktoré mali byť žalobcom uplatnené do momentu zákonnej koncentrácie konania, o čom bol žalobca poučený. Keďže sa tak nestalo, nebolo povinnosťou súdu prvej inštancie sa s týmito skutočnosťami vyporiadať v napadnutom rozhodnutí. Z pohľadu odvolacieho konania potom platí, že uvedené skutkové tvrdenia žalobcu, ktoré tento prvýkrát použil až vo svojom odvolaní, žalobca v spore uplatnil až po okamihu zákonnej koncentracii konania a jedná sa preto o novoty uplatnené v odvolacom konaní. Na takéto novoty by mohol odvolací súd prihliadať len za splnenia podmienok § 366 CSP, teda ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Odvolací súd však v tomto spore nezistil naplnenie žiadneho z už uvedených dôvodov § 366 CSP pre uplatnenie novôt zo strany žalobcu v odvolacom konaní. Novoty uplatnené žalobcom sa netýkali procesných podmienok, netýkali sa vylúčenia sudcu, či nesprávneho obsadenia súdu a nešlo ani o situáciu, kedy ich žalobca bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (toto ani sám žalobca netvrdil). Žalobca vo svojom odvolaní konkrétnu vadu konania pred súdom prvej inštancie, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci netvrdil, a teda ani neodôvodnil použitie novoty v odvolacom konaní z tohto dôvodu a odvolací súd sám takúto vadu pri preskúmaní veci nezistil. Keďže v spore nebola splnená žiadna zo zákonných podmienok, za splnenia ktorej by odvolací súd mohol prihliadnuť na novoty uplatnené žalobcom v jeho odvolaní, považoval odvolací súd skutkový stav zistený vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie za úplný a správny a za rovnako správne považoval aj jeho právne posúdenie zo strany súdu prvej inštancie, preto potvrdil ako vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj dovolateľ) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, pretože napadnuté rozhodnutie podľa dovolateľa spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, keďže rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola ešte vyriešená a podľa § 420 písm. f/ CSP, z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uviedol, že právna otázka, či môže súd aplikovať pri prvej príležitosti § 183 ods. 2 CSP bez akéhokoľvek ďalšieho zdôvodnenia, iba z tej povahy, že sú naplnené podmienky predpokladané uvedeným zákonným ustanovením, doteraz nebolo v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená. Žalobca vyjadril svoj názor, že výklad ako aj formalistická aplikácia § 183 ods. 2 CSP, ktoré zvolil odvolací súd nezodpovedá základným princípom, na ktorých je postavený civilnoprocený kódex, v čom súčasne videl i porušenie jeho základného práva na spravodlivý súdny proces. V ďalšom namietal, že súdy použili pri hodnotení právnej povahy sporu nesprávne Občiansky zákonník, napriek tomu, že pri posudzovaní právneho úkonu odstúpenia a jeho účinkov, mal použiť ustanovenia § 244 a nasl. Obchodného zákonníka. Žiadal preto rozsudok odvolacieho súdu ako i súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. K dovolaniu sa vyjadrila žalovaná, ktorá ho navrhla odmietnuť a priznať nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Uvidela, že s námietkami žalobcu v dovolaní sa riadne vysporiadal už odvolací súd. Mala za to, že dovolateľom uvedená právna otázka nespĺňa v danom prípade predpoklady uvedené v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, ale mohol by byť eventuálne postup súdu napadnutý ako porušenie práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f/ CSP, v tomto smere považovala dovolanie za zmätočné a nekonkrétne.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 ods. 1 CSP.

6.1. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

6.2. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

6.3. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod.

7. Dovolať prípustnosť svojho dovolania odôvodnil naformulovaním právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu nebola podľa dovolateľa riešená, a to: či môže súd aplikovať pri prvej príležitosti § 183 ods. 2 CSP bez akéhokoľvek ďalšieho zdôvodnenia, iba z tej povahy, že sú naplnené podmienky predpokladané uvedeným zákonným ustanovením. Mal za to, že je tu daný dôvod prípustnosti v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

7.1. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP vo všeobecnosti možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou dovolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú dovolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

7.2. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil dovolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP). Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako dovolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Je

potrebné zdôrazniť, že ak dovolateľ namietal nesúhlas s právnym posúdením veci, prevzal na seba povinnosť presne vymedziť, ktorý konkrétny právny záver považuje za nesprávny a v čom konkrétne vidí jeho nesprávnosť. Ak nesformuloval svoje dovolacie námietky jasnejšie a nepokúsil sa o dôslednejšiu právnu argumentáciu, vystavil sa riziku ich posúdenia najvyšším súdom ako bežnej polemiky.

8. Dovolací súd uvádza, že dovolateľom vymedzená otázka, ktorá má odôvodňovať kritéria prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, tieto nespĺňa, avšak vzhľadom na nejednoznačnosť dovolania, zaoberal sa dovolací súd prípustnosťou dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, i keď dovolateľ dôvody odňatia možnosti konať pred súdom neformuloval konkrétne (viď I. ÚS 51/2020).

8.1. Pokiaľ dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie veci vo vzťahu k aplikácii nesprávneho právneho predpisu, túto časť svojho dovolania neodôvodnil relevantnými dôvodmi prípustnosti.

9. Dovolací súd k otázke nastolenej dovolateľom ohľadom aplikácie § 183 ods. 2 CSP dospel k záveru, že dovolateľ obsahovo rovnakú otázku viac menej vymedzil aj ako odňatie možnosti konať pred súdom.

10. Dovolateľ videl nesprávny procesný postup súdu, vedúci k porušeniu práva na spravodlivý proces v tom, že súd prvej inštancie nesprávne, v rozpore s princípmi CSP aplikoval pri prvej príležitosti § 183 ods. 2 CSP bez akéhokoľvek ďalšieho zdôvodnenia.

Dovolací súd už konštantne uvádza, že hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej intenzite, v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré porušenie tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP, treba považovať aj taký postup súdu, ktorým sa strane odmieta možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti, keď súdom prijaté závery nemajú svoj racionálny základ v interpretácii príslušných ustanovení právnych predpisov, a teda sú svojvoľné a neudržateľné.

11. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ prevažne brojí proti rozhodnutiu krajského súdu a opakuje námietky uvedené v odvolaní, čím stavia dovolací súd do pozície ďalšej odvolacej inštancie, ktorá by mala opätovne posudzovať rovnaké námietky.

12. Podľa § 183 ods. 1 CSP pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť.

13. Podľa § 183 ods. 2 CSP od advokáta možno okrem dôvodov, ktoré nastali krátko pred pojednávaním a okrem prípadu, ak advokát súdu preukáže, že strana, ktorú zastupuje, odôvodnene trvá na osobnom zastúpení týmto advokátom, vždy spravodlivo žiadať, aby sa dal zastúpiť iným advokátom. Od strany možno vždy spravodlivo žiadať, aby sa dala na ďalšom pojednávaní zastúpiť inou osobou, ak k odročeniu pojednávania došlo z dôvodu jej nepriaznivého zdravotného stavu.

14. Podľa § 183 ods. 3 CSP strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, oznámi súdu dôvod bezodkladne po tom, čo sa o ňom dozvedela alebo mohla dozvedieť, alebo ho s prihliadnutím na všetky okolnosti mohla predpokladať.

15. Podľa § 183 ods. 4 CSP ak súd zistí, že stranou uvedený dôvod na odročenie pojednávania nie je dôležitý, bezodkladne o tom upovedomí stranu, ktorá odročenie navrhla. Strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, je povinná uviesť telefónne číslo alebo elektronickú adresu, na ktorú ju možno upovedomiť o rozhodnutí súdu o jej návrhu na odročenie pojednávania.

16. Táto úprava procesného postupu súdu si kladie za cieľ, i s prihliadnutím k článku 5 a7 Základných princípov CSP, zabrániť obštrukciám a súčasne zdôrazňuje procesnú zodpovednosť strany sporu.

17. Z obsahu spisu je zrejmé, ako je uvedené vyššie, (body 2.1, 2.2 tohto rozhodnutia), že súd prvej inštancie viedol konanie striktne podľa zákonnej úpravy, vyjadrenej v citovaných ustanoveniach CSP. Odvolací súd podrobne zodpovedal žalobcovi vo svojom rozsudku na námietku, uvedenú v odvolaní ohľadom postupu súdu prvej inštancie. Takýto postup súdu Civilný sporový poriadok výslovne umožňuje, preto použitý spôsob v konkrétnom prípade nemohol bez ďalšieho znamenať odoprenie prístupu žalobcu k súdnej ochrane v konaní.

18. Dovolací súd dodáva, že tvrdenie žalobcu, sformulované v ním položenej otázke, sa navyše ani nezakladá na relevantnej skutočnosti, ak žalobca poukazoval na aplikovanie pri prvej príležitosti § 183 ods. 2 CSP bez akéhokoľvek ďalšieho zdôvodnenia. Vo väzbe na okolnosti konkrétneho prípadu je ponechané na úvahu súdu (môže rozhodnúť) či túto procesnú možnosť vo vzťahu k strane sporu využije alebo nie. V danom prípade tak súd urobil a svoj záver i odôvodnil, rovnako ako i súd odvolací.

19. Dovolací súd preto dospel k záveru, že dôvody prezentované dovolateľom nenapĺňajú obsah odňatia možnosti konať pred súdom takým procesným postupom súdu, ktorý by viedol k záveru, že súd prvej inštancie a odvolací súd rozhodovali svojvoľne a ich závery boli neudržateľné.

20. Dovolací súd záverom uvádza názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom strán v konaní, vrátane ich dôvodov a námietok.

21. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP prípustné, nakoľko dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP, preto dovolanie žalobcu ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ a f/ CSP.

22. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.